

LASTEN KUVALLISEN HAASTATTELUN TOTEUTTAMINEN

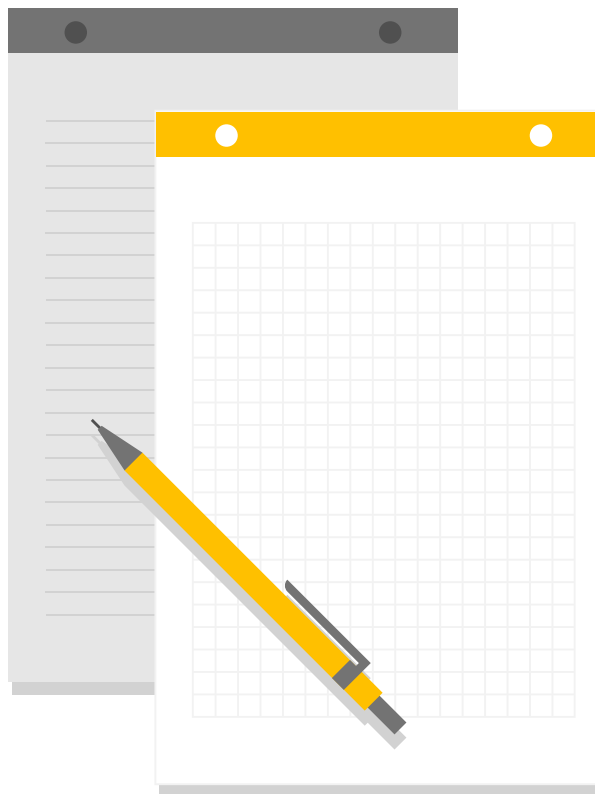
Piilo – Pienten lasten liikunnan ilon, fyysisen aktiivisuuden
ja motoristen taitojen seurannan kehittäminen 2019–2021

Tämä kuvallinen haastattelumenetelmä on kehitetty tukemaan lapsen ja aikuisen välistä vuorovaikutusta. Sen tarkoitus on olla yksi konkreettinen väline lapsen ja aikuisen välisen keskustelun käynnistämiseksi lapselle hieman vaikeammin sanoitettavista asioista, kuten pätevyyden kokemuksesta sekä tunteista ja peloista, joita voi liittyä liikkumiseen. Kuvallinen haastattelu toimii parhaiten 5–8-vuotiaiden lasten kanssa, mutta sitä voi käyttää myös nuorempien lasten kanssa.

Kuvallisen haastattelun toteuttamiseen tarvitet:

- Kuvallisen haastattelun paperille tulostettuna. Ohjeet tulostukseen löytyvät seuraavalta sivulta.
- Halutessasi:
 - Vapaavalintaisen kuvan tai kuvia, joissa esimerkiksi lapsi tai piirroshahmo liikkuu.
 - 5 kpl läpinäkyviä muovitaskuja kuvallisia haastattelupapereita varten tai laminointivälineet
 - Lisäksi paperia ja kynä, jos haluat kirjata lasten vastauksia ylös.

TULOSTUSOHJEET

Voit tulostaa kuvallisen haastattelun joko

a) kaksipuoleisena:

Aikuisen ja lapsen näkymät tulostuvat paperin vastakkaisille puolille. Tarkista, että pallolla merkityt kulmat ovat tulostuneet vastakkain.

Ohje haastattelun kaksipuoleiseen tulostukseen:

Tulostimen asetukset suomeksi: Valitse ensin TIEDOSTO – TULOSTA – TULOSTIMEN OMINAISUUDET – PERUSASETUKSET – SIDONTAKOHTA – LYHYT REUNA [YLÄ].

b) tai yksipuoleisena:

Yhdistä tällöin kaksi paperia eli lapsen ja aikuisen näkymät niin, että pallolla merkityt papereiden kulmat tulevat vastakkain (näkymät ulospäin).

Jokaiseen kysymykseen kuuluvan paperin / kuuluvat paperit voit laittaa omaan muovitaskuunsa tai laminoida, jotta ne säilyvät paremmin seuraavaa käyttökertaa varten.

Alla olevasta kuvasta näet aikuisen näkymän haastattelutilanteessa.

HAASTATTELUTILANNE

Kuvallisen haastattelun aluksi aikuinen esittää lapselle liikunta-aiheeseen johdattavan kysymyksen (**kysymysnumero 1**). Aikuinen voi halutessaan näyttää lapselle vapaavalintaista kuvaa tai kuvia, joissa esimerkiksi lapsi tai piirroshahmo liikkuu.

Kerro lapselle: *"Tässä minulla on kuva/kuvia, joissa liikutaan".*

Esitä lapselle johdantokysymys 1: *"Kun sinä liikut, mitä sinä silloin teet? Kerro minulle."*

Lapsi saa kertoa omin sanoin, millaiseksi hän mieltää liikkumisen.

Haastattelu kuvaparien avulla:

Aikuinen näyttää lapselle seuraavaksi tulostetut kuvaparit (5 kpl) yksi kerrallaan ja kysyy niihin liittyvät kysymykset. Jokaisen kysymyksen kohdalla lapsi valitsee itseään muistuttavan kuvan kuvaparin A ja B välillä. Valinnan jälkeen lapselle esitetään hänen valitsemaansa kuvaan liittyvä jatkokysymys. Vastatessaan lapsi osoittaa jompaakumpaa kuvan alla olevista ympyröistä.

Ympyrät kuvastavat sitä, kuinka paljon lapsi kokee samankaltaisuutta kuvan kanssa. Suuremmat ympyrät kuvastavat ääri vaihtoehtoja, kuten "ei niin paljon" tai "tosi paljon". Keskimmäiset, pienemmät ympyrät, kuvastavat väli vaihtoehtoja, kuten "jonkin verran" tai "aika paljon". Lapselta kysyttäessä mainitaan ensin pienempää ympyrää vastaava vaihtoehto ja sen jälkeen suurempaa ympyrää vastaava vaihtoehto.

Vinkki: Jos lapsi ei osaa päättää kahden kuvan välillä, voit auttaa häntä kertomalla, että *"Joskus meistä tuntuu, että muistutamme molempia näistä kuvan lapsista. Jos sinustakin tuntuu nyt siltä, valitse kumpaa lasta sinä muistutat enemmän."* Voit tarvittaessa vielä toistaa kysymyksen lapselle.

Aloita kertomalla lapselle: *"Tässä minulla on kuvia liikkumiseen liittyvistä asioista. Näytän sinulle kohta kuvia kahdesta lapsesta. Kun näet kuvat, saat näyttää minulle, kumpaa lasta näistä kahdesta lapsesta sinä muistutat. Mutta ensiksi kysyn sinulta kysymyksen, johon voit vastata joko kyllä tai ei."*

Esitä lapselle kysymys 2: *"Liikutko sinä paljon?"*

Lapsen vastaus *"kyllä"* tai *"ei"*.

Kerro lapselle: *"Nyt näytän sinulle kuvan kahdesta lapsesta. Tämä lapsi liikkuu paljon (osoita lasta A, sinusta katsottuna vasemmalla puolellasi) ja tämä lapsi ei liiku niin paljon (osoita lasta B, sinusta katsottuna oikealla puolellasi). Kumpi näistä lapsista on niin kuin sinä? Oletko kuten tämä lapsi, joka liikkuu paljon (osoita vielä lasta A) vai tämä lapsi, joka ei liiku niin paljon (osoita vielä lasta B)?"*

Jos lapsi valitsee kuvan A, esitä hänelle jatkokysymys: *"Liikutko sinä aika paljon (osoita pienempää ympyrää) vai tosi paljon (osoita suurempaa ympyrää)?"*

Jos lapsi valitsee kuvan B, esitä hänelle jatkokysymys: *"Liikutko sinä jonkin verran (osoita pienempää ympyrää) vai ei niin paljon (osoita suurempaa ympyrää)?"*

Esitä lapselle kysymys 3. *"Pidätkö sinä liikunnasta? Voit vastata "kyllä" tai "ei"."*

Lapsen vastaus "kyllä" tai "ei".

Kerro lapselle: *"Tässä on kuva kahdesta lapsesta. Tämä lapsi ei pidä liikunnasta (osoita lasta A, sinusta katsottuna vasemmalla puolellasi) ja tämä lapsi pitää liikunnasta (osoita lasta B, sinusta katsottuna oikealla puolellasi). Kumpi näistä lapsista on niin kuin sinä?"*

Jos lapsi valitsee kuvan A, esitä hänelle jatkokysymys: *"Pidätkö sinä liikunnasta jonkin verran (osoita pienempää ympyrää) vai et niin paljon (osoita suurempaa ympyrää)?"*

Jos lapsi valitsee kuvan B, esitä hänelle jatkokysymys: *"Pidätkö sinä liikunnasta aika paljon (osoita pienempää ympyrää) vai tosi paljon (osoita suurempaa ympyrää)?"*

Esitä lapselle kysymys 4. *"Oletko sinä hyvä liikunnassa? Voit vastata "kyllä" tai "ei"."*

Lapsen vastaus "kyllä" tai "ei".

"Tässä on kuva kahdesta lapsesta. Tämä lapsi on hyvä liikunnassa (osoita lasta A, sinusta katsottuna vasemmalla puolellasi) ja tämä lapsi ei ole niin hyvä liikunnassa (osoita lasta B, sinusta oikealla puolellasi). Kumpi näistä lapsista on niin kuin sinä?"

Jos lapsi valitsee kuvan A, esitä hänelle jatkokysymys: *”Oletko sinä aika hyvä (osoita pienempää ympyrää) vai tosi hyvä liikunnassa (osoita suurempaa ympyrää)?”*

Jos lapsi valitsee kuvan B, esitä hänelle jatkokysymys: *”Oletko sinä jonkin verran hyvä (osoita pienempää ympyrää) vai et niin hyvä liikunnassa (osoita suurempaa ympyrää)?”*

Kysymys 5. *”Oletko sinä iloinen, kun liikut? Voit vastata ”kyllä” tai ei”.*

Lapsen vastaus ”kyllä” tai ”ei”.

”Tässä on kuva kahdesta lapsesta. Tämä lapsi ei ole niin iloinen, kun hän liikkuu (osoita lasta A, sinusta katsottuna vasemmalla puolellasi) ja tämä lapsi on iloinen, kun hän liikkuu (osoita lasta B, sinusta katsottuna oikealla puolella puolellasi). Kumpi näistä lapsista on niin kuin sinä?”

Jos lapsi valitsee kuvan A, esitä hänelle jatkokysymys: *”Oletko sinä jonkin verran iloinen (osoita pienempää ympyrää) vai et niin iloinen (osoita suurempaa ympyrää), kun liikut?”*

Jos lapsi valitsee kuvan B, esitä hänelle jatkokysymys: *”Oletko sinä aika iloinen (osoita pienempää ympyrää) vai tosi iloinen (osoita suurempaa ympyrää), kun liikut?”*

Kysymys 6. *”Pelottaako liikunta sinua? Voit vastata ”kyllä” tai ei”.*

Lapsen vastaus ”kyllä” tai ”ei”.

”Tässä on kuva kahdesta lapsesta. Tätä lasta liikunta ei pelota (osoita lasta A, sinusta katsottuna vasemmalla puolellasi) ja tätä lasta liikunta pelottaa (osoita lasta B, sinusta katsottuna oikealla puolellasi). Kumpi näistä lapsista on niin kuin sinä?”

Jos lapsi valitsee kuvan A, esitä hänelle jatkokysymys: *”Pelottaako sinua jonkin verran (osoita pienempää ympyrää) vai ei ollenkaan (osoita suurempaa ympyrää)?”*

Jos lapsi valitsee kuvan B, esitä hänelle jatkokysymys: *”Pelottaako liikunta sinua aika paljon (osoita pienempää ympyrää) vai tosi paljon (osoita suurempaa ympyrää)?”*

Kuvallinen haastattelu päättyy tähän. Kiitä lasta osallistumisesta. Voit myös jatkaa lapsen kanssa keskustelua kuvista, haastattelusta ja siitä, miltä vastaaminen hänestä tuntui.